

Muhamedi në Bibël: Kush ishte Parakleti?

Description

Benjamin Keldani

Fragment i shkëputur nga libri i Benjamin Keldanit, “Muhamedi në Bibël”, (Botime Erasmus, 2004)“PARAKLETI” NUK ËSHTËFRYMA E SHENJTË Në këtë artikull mund të diskutojmë tani për “Parakletin” e famshëm të Ungjillit të Katërt. Jezu Krishti, sikurse Gjon Pagëzori, lajmëroi ardhjen e Mbretërisë së Perëndisë, ftoi njerëzit në pendesë dhe i pagëzoi ata për shlyerjen e mëkateve të tyre. Ai e përmbushi me nder misionin e tij dhe e përcolli me besnikëri mesazhin e Perëndisë tek populli i Izraelit. Ai vetë nuk ishte themeluesi i Mbretërisë së Perëndisë, por vetëm lajmëtari i saj dhe kjo është arsyeja, për të cilën ai nuk shkroi asgjë dhe nuk autorizoi askënd që të shkruante Ungjillin e Shenjtë që e kishte të skalitur në mendjen e tij. Ai shpalli për ndjekësit e tij Ungjillin që donte të thoshte “lajm i mirë” në lidhje me “Mbretërinë e Perëndisë” dhe “Pereiklitos”-in, por këtë nuk e bëri me shkrim, por në biseda gojore dhe në ligjërrata të hapura. Këto ligjërrata të hapura dhe shembëlltyra u përcollën më tej nga ata që i kishin dëgjuar ato për tek ata që nuk i kishin dëgjuar. Shumë kohë më vonë, thëniet dhe mësimet e Mësuesit u përmblohdën edhe në shkrime. Jezusi nuk ishte më Rabbi, por Logos – Fjalë Hyjnore; nuk ishte më Pararendës i Parakletit, por Zoti dhe Eprori i tij. Fjalët e tij të pastra e të vërteta u tjetërsuan e u përzien me mite dhe legjenda. Për njëfarë kohe, ai u prit nga çasti në çast që të zbresë nga retë me ushtritë e engjëjve. Mirëpo apostujt ndërruan jetë të gjithë dhe ardhja e Jezu Krishtit u shty. Personi dhe doktrina e tij nxitën lindjen dhe rritjen e një numri të madh spekulimesh fetare e filozofike. Sektet ndoqën njëri-tjetrin. Ungjijtë dhe Letrat nën emra e tituj të ndryshëm u shfaqën në shumë qendra dhe një numër i madh studiuesish e apologjetësh të krishterë luftuan e kritikuan teoritë e njëri-tjetrit. Nëse do të kishte qenë shkruar ndonjë Ungjill gjatë kohës së Jezusit, apo qoftë edhe një libër i autorizuar nga “Shkolla” e Apostujve, mësimet e Profetit të Nazaretit do të kishin ruajtur pastërtinë dhe tërësinë e tyre deri në shfaqjen e Periklitit – Ahmedit. Mirëpo nuk ndodhi kështu. Çdo shkruer bëri të vetën një pikëpamje të ndryshme për Mësuesin e fesë së vet dhe e përshkroi atë në librin e tij – që e quajti Ungjill apo Letër – sipas përfytyrimit të vet. Fluturimi i lartë i mendimit në lidhje me Fjalën, profecia për Periklitin, bisedat e pashpjegueshme të Jezusit mbi mishin dhe gjakun e vet dhe një radhë mrekullish, ngjarjesh e thëniesh të regjistruara në Ungjillin e Katërt ishin të panjohura për Sinoptikët dhe, si pasojë, mbetën të panjohura edhe për shumicën e të krishterëve që nuk i kishin parë këto tekste për dy shekuj.

Edhe Ungjilli i Katërt, si çdo libër tjetër i Dhjatës së Re, u shkrua në greqisht dhe jo në aramaisht, e cila ishte gjuha amtare e Jezusit dhe e dishepujve të tij. Për pasojë, na duhet përsëri të përballemi me të njëjtat vështirësi që patëm kur diskutuam për “Eudokia”-n e Shën Lukës[1] dhe pikërisht: çfarë fjale apo emri përdori Jezusi në gjuhën e tij të nënës për të shprehur atë që në Ungjillin e Katërt është përkthyer “Parakleti” dhe që është kthyer në “ngushëllues” në të gjithë versionet e Ungjillit?

Përpara se të diskutojmë etimologjinë dhe kuptimin e vërtetë të kësaj forme joklasike apo, më saktë, të shtrembëruar të Parakletit, është e nevojshme të bëjmë një vëzhgim të shkurtër mbi një tipar të veçantë të Ungjillit të Shën Gjonit. Autorësia dhe autenticiteti i këtij Ungjilli janë çështje, të cilat lidhen me Kriticismin e Lartë Biblik, por është e pamundur të besohet se Apostulli mund ta ketë shkruar këtë libër ashtu siç e kemi në duar ne, në formën dhe përmbajtjen e sotme. Autori, qoftë ky Johannan-i (Gjoni), Zebedeu apo dikush tjetër me këtë emër, duket të jetë i familjarizuar me doktrinën e dijetarit dhe filozofit të njohur çifut, Filonit, në lidhje me Logosin (Fjalën). Dihet mirë se pushtimi i Palestinës dhe themelimi i Aleksandrisë nga Aleksandri i Madh hapi, për herë të parë, një epokë të re për kulturën dhe qytetërimin. Pikërisht atëherë dishepujt e Moisiut u takuan me ata të Epikurit dhe ndodhi ndikimi i fuqishëm i doktrinës shpirtërore të Biblës në materializmin e paganizmit grek. Arti dhe filozofia greke filloi të admirohet dhe të studiohet nga dijetarët çifutë të ligjit si në Palestinë, ashtu edhe në Egjipt, ku ata kishin një bashkësi shumë të madhe. Hyrja e mendimit grek dhe e *belle-lettres* në shkollat judaike alarmoi priftërinjtë dhe njerëzit e mësuar të tyre. Në të vërtetë, hebraishtja po lihej kaq shumë pas dore, saqë Shkrimet në sinagogat e Aleksandrisë lexoheshin në versionin e Septuagintës. Ky pushtim nga një dituri e huaj i nxiti, megjithatë, çifutët që ta studiojnë më mirë ligjin e tyre dhe ta mbrojnë atë kundër këtij shpirti të ri ogurzi. Ata u përpoqën të gjejnë një mënyrë të re për interpretimin e Biblës që të kenë mundësinë e një qasjeje dhe pajtimi të të vërtetave biblike me mendimin helenik, pasi u vu re se mënyra e tyre e vjetër e interpretimit të fjalëpërfjalshëm të ligjit nuk

Date Created

16/10/2014

Author

erasmusi